

ALİ B. EBİ TÂLİB (r.a.) (4)

(...dünden devam)

Hız. Osman'ın hilâfeti döneminde idarî tutumdan pek memnun olmamakla birlikte İslâm devletinin muhtelif vilâyetlerinden gelen şikayetleri hep Hız. Osman'a bildirmiş ve ona hâl çareleri teklif etmişti. Hız. Osman'ı muhasara edenleri uzlaştırmak için elinden gelen gayreti saffetti.

Hız. Osman'ın şehâdetinden sonra İslâm'ın ileri gelen şahsiyetleri ona bey'at ettiler. Ancak onun bu dönemi Allah'ın bir takdiri olarak son derece karışık bir dönem oldu. Hilâfete geçtiğinde halledilmesi gereken birçok problemle karşı karşıya kaldı. Bu karışıklıklar Cemel ve Sıffin gibi iç çatışmaları doğurdu. İslâm devleti bünyesindeki bu ihtilâfları giderme konusunda büyük fedakârlık ve gayretler gösterdi.

Nihayet, Kûfe'de 40/661 yılında Hâricîlerden Abdurrahman b Mülcem tarafından sabah namazına giderken yaralandı. Bu yaranın etkisiyle şehid oldu.

Hız. Alî devamlı olarak Hız. Peygamber (sav)'in yanında bulunduğu için Tefsir, Hadîs ve Fıkıhta sahabenin ileri gelenlerindendir. Hatta zayıf bir rivayete göre Resulullah'ın tabiri ile *"İlim kentinin kapısı"*

olarak ümmetin en bilgini idi. Hız. Peygamber yolunda insanları hakka iletmek için büyük gayretler sarf etmiş ve hilâfet dönemi iç karışıklıklarla dolu olmasına rağmen İslâm'ın öğretilmesi ve öğrenilmesi hususunda büyük katkıları olmuştu.

Medine'de duruma hâkim olup yönetimi tam olarak eline aldıktan sonra öğretim için merkezde bir okul kurdu. Arapça gramerin öğretilmesini Ebu Esved ed-Düeli'ye, Kur'ân okutma ve öğretme işini Abdurrahman es-Sülemî'ye, Tabîî ilimler konusunda öğretmenlik görevini Kümeyl b. Ziyâd'a verdi. Arap edebiyatı konusunda çalışma yapmak üzere de Ubade b. Es-Samit ve Ömer b. Seleme'yi görevlendirdi. Devlet yönetimi ve hizmetlerini; maliye, ordu, teşrî' ve kaza gibi bölümlere ayırarak yürütüyordu.

Ümmetin malını ümmete dağıtırken de son derece titiz davranırdı. Kendisine bir pay ayırma noktasında gayet dikkatli olup, kimsenin hakkına tecavüz etmemekte de büyük bir örnek idi. Kendisini Kûfe'de görenler, kışın soğukunda ince bir elbisenin altında tir tir titreyerek camiye gittiğini aktarırlar.

(devamı yarın..)